

I. FELADATLAP

CSAPAT NEVE: _____	
IRÁNYÍTÓ TANÁR:	
CSAPATTAGOK:	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2018. december 7.

I. FELADATSOR

- *Hogy kerülök én ide?*

Gabriel Bagradjan nem is tudja, hogy hangosan kimondja ezeket a szavakat. Nem is kérdést fejez ki velük, hanem valamilyen meghatározhatatlan érzést, ünnepi csodálkozást, ami egész valóját betölti. Talán a ragyogással átszótt márciusi vasárnap reggel okozza, a szíriai tavasz, amely piros óriáskökörcsin-nyájakat terel lefelé a Musza Dagh lejtőin a hullámzó antiochiai síkságig. Mindenfelé bugyog a legelők igéző vére, s elnyomja a szintén most virágzó hatalmas nárciszok tartózkodó fehér színét. Mintha láthatatlan, aranyos moraj burkolná a hegyet. Vajon a kebuszije kaptárakból kirajzó méhek hangja ez, vagy ebben a fényt-hangot áteresztő órában a Földközi-tenger hullámverése hallatszik ide, amint ott a messzeségben a Musza Dagh meztelen hátát vájja? A göröngyös út omladozó falak között visz felfelé, s ahol a falak hirtelen rendetlen kőrakásban véget érnek, pásztorösvénnyé szűkül. Az előhegyre feljutott Gabriel Bagradjan szálas termete feszült figyelmet árul el. Bolyhos, háziszóttos turistaruhát visel. Verejtékező homlokából kissé hátratulja a fezt. A szeme távol ülő. Valamivel világosabb, de semmivel sem kisebb, mint az örmények szeme általában.

Most odalát, ahonnan elindult: a ház vakító fala és lapos teteje messze virít a park eukaliptuszfái közül. Az istállók és a gazdasági épület is ragyognak a vasárnap reggeli napsütésben. A tanya, bár már több mint félóra járásnyira van tőle, most is közelinek tűnik, mintha nyomon követné gazdáját. De lejjebb, a völgyben, a joghunoluki templom is jól láthatóan köszönti nagy kupolájával és csúcsos oldaltornyocskáival. A tömör, komor templom és a Bagradjan-villa egymáshoz tartozik. Gabriel nagyapja, a legendás alapító és jótevő építtette mindkettőt ötven évvel ezelőtt. Az örmény parasztok és kézművesek hagyományosan visszatérnek külföldi pénzszerző vándorútjaikról, még Amerikából is a hazai fészekbe; a meggazdagodott nagypolgároknál azonban más a szokás. Ők a cannes-i tengerparton, Heliopolisz kertjeiben, vagy legalábbis a Libanon lejtőin, Bejrút környékén építenek fényűző villákat. Az öreg Avetisz Bagradjan másképp tett, mint az efféle felkapaszkodottak. Ő, a közismert sztambuli világcég alapítója, amelynek Párizsban, Londonban és New Yorkban volt fiókja, amennyire ideje és üzleti ügyei engedték, megtartotta állandó

lakhelyének a Musza Daghon fekvő Joghunoluk fölött épült villát. De nemcsak Joghunoluk, hanem a szvedjai körzet hat másik örmény faluja is élvezte királyi jelenlétének bőséges áldását. Nem is említve, hogy templomokat és iskolákat építtetett, amelyekbe amerikai missziós tanítókat hívott meg, elegendő arra az ajándékra utalni, amely a sok esemény ellenére a mai napig megmaradt a lakosság emlékezetében: a hajórakomány Singer-varrógépre, amelyet Avetisz Bagradjan egy különösen szerencsés üzleti év után osztott szét ötven szűkölködő falusi család között.

(Franz Werfel: A Musza Dagh negyven napja)

<https://www.scribd.com/doc/218795472/Franz-Werfel-A-Musza-Dagh-Negyven-Napja>

1. A négyzethálóba **tíz**, a regényben található tulajdonnevet rejtettünk el. Keressétek meg a neveket, és egy mondatban magyarázzátok el, hogyan kapcsolódnak a műhöz. **10 pont**

A	Z	E	G	U	G	U	I	C	H	E	N	A	K	H
I	R	B	K	O	G	N	K	E	C	V	N	I	W	Á
D	I	A	B	F	H	I	O	S	X	R	E	O	N	R
J	F	G	M	E	H	K	S	A	W	E	Q	W	T	O
E	A	R	R	T	A	L	A	A	T	R	T	Y	E	M
U	A	A	I	O	H	J	P	P	M	I	M	F	R	S
D	T	D	N	V	I	O	K	E	P	T	B	E	H	Á
F	B	J	U	M	O	G	M	F	O	L	D	E	A	T
S	E	A	E	Z	X	H	K	A	O	N	I	T	J	O
R	R	N	N	L	F	U	D	L	S	C	Z	U	G	R
D	E	J	I	L	P	N	W	F	B	Z	E	T	A	T
M	K	O	S	R	P	O	E	P	L	U	J	S	Z	É
A	E	R	U	T	O	L	E	K	I	M	T	A	U	R
F	T	O	N	I	L	U	K	R	E	J	U	B	N	C
M	E	K	I	L	I	K	J	A	N	T	N	O	W	Q

2. Ha Gabriel Bagradjan utolsó óráiban papíron búcsúzott volna, kinek és mi írt volna?
Írjátok meg Gabriel búcsúlevelét legtöbb 100 szóban. **10 pont**
3. a. Mi a Musza Dagh nevének jelentése? **1 pont**
b. Hol helyezkedik el földrajzilag, és milyen magas a Musza Dagh? **2 pont**
c. Mi a Damladzsik? **1 pont**
4. Hogyan és mikor jutottak az örmények a Földközi-tenger partjára, a Musza Dagh vidékére, amikor Örményország határvonala oly távol volt? **2 pont**

5. Magyarázd meg az alábbi kifejezéseket! **1.5 pont**
- Genocídum –
Harisza –
Diaszpóra -
6. Nevezetek meg legalább két olyan foglalkozást, amely a Musza Dagh környékén élő örményekre jellemző volt, és a fenti szövegrészletből lehet rá következtetni. Jelöljétek meg azokat a részeket, melyek utalnak az általatok megnevezett foglalkozásokra! **2 pont**
7. *„márciusi vasárnap reggel okozza, a szíriai tavasz, amely piros óriáskökörccsin-nyájakat terel lefelé a Musza Dagh lejtőin...”*
- a. Milyen nyelvből ered a kökörccsin megnevezés, és mit jelent? **1 pont**
- b. Nevezetek meg legalább két okot, ami arra enged következtetni, hogy valójában nem kökörccsinek virultak a Musza Dagh lejtőin! **2 pont**
- c. Mi a magyar tudományos, valamint a latin elnevezése a szövegben kökörccsin néven emlegetett koratavaszi növénynek? **2 pont**
- d. Magyarázd meg egy mondatban, miért emlegetik kökörccsinnek ezt a növényt? **1 pont**
8. a. Milyen kapcsolatban áll Antiochia városa a Bibliával? **1 pont**
- b. Melyik ország területén található, és milyen néven ismert ma Antiochia? Hát a regény cselekménye idején hova tartozott? **1.5 pont**
- c. Hol található ma az antiochiai pátriárka székhelye? **1 pont**
9. *„Ők a cannes-i tengerparton, Heliopolisz kertjeiben, vagy legalábbis a Libanon lejtőin, Bejrút környékén építenek fényűző villákat. „*
- a. Mi a görög, illetve a bibliai jelentése a Heliopolisz szónak? **1 pont**
- b. Hol található, és milyen néven ismert ma a szövegben említett Heliopolisz? **1 pont**
- c. Hány országon kellene átutazzanak ma az örményországi örmények (feltételezve, hogy a mai örmény fővárosból indulnak autóval), hogy a fenti szövegben megjelenített helyeket érintsék? Soroljátok fel ezeket az országokat és jelöljétek be a vaktérképre azok fővárosait! **4 pont**

10. Nevezetek meg legalább öt ismert örmény származású hírességet (író, politikus, tudós, celeb stb.), melyek közül legalább kettő magyar legyen! Társítsátok mindegyik névhez a foglalkozását!
2.5 pont

11. Készítsetek örmény mintás szőnyeget (bármilyen anyagból, bármilyen méretben), majd a munkafolyamatról készített felgyorsított kisfilmet töltsétek fel a youtube-ra, a linket pedig másoljátok be a feladatlapra. Írjátok le, a hagyományok szerint mit szimbolizál az általatok választott mintavilág.
10 pont

12. „...vagy ebben a fényt-hangot áteresztő órában a Földközi-tenger hullámverése hallatszik ide, amint ott a messzeségben a Musza Dagh meztelen hátát vájja?”

Üledékföldtan a javából: játék a hullámokkal!

Szükséges kellékek: egy legalább 60 cm (hosszúság) x 40 cm (szélesség) x 30 cm (magasság) műanyag kád, 10-15 hosszúkás kavics (legalább 3-4 cm hosszú és csak max. 1 cm széles, ne

legyenek szögletesek, hanem virsli alakúak), 10-15 gömbölyű kavics (labda alakú, kb. 3-4 cm-es átmérővel), kb. annyi homok (a szemcsék mérete legyen nagyobb, mint 2 mm), amely 2-3 centiméter vastagon befedi a műanyag edény alját és 10-15 darab különböző átmérőjű kagylóteknő.

a. Kísérlet: töltsétek meg a kádat kb. $\frac{3}{4}$ -ig vízzel, és tegyétek a közepébe a kavicsokat. A kád egyik felét óvatosan emelgetve hozzatok létre hullámokat a vízben. Miközben a kádat óvatosan mozgásban tartjátok, figyeljétek meg, hogy a keletkező hullámok hatására mi történik a kavicsokkal. A hullámok terjedési irányához képest hogyan rendeződnek el? Van-e az elrendeződésben különbség a virsli-alakú és a gömbölyű kavicsok között? Miért? **1.5 pont**

b. A fenti kísérletet végezzétek el a homok felhasználásával úgy, hogy a $\frac{2}{3}$ részben vízzel teli kádba beleöntitek a homokot, majd azt egyenletes vastagságban elegyengetitek a kád alján. Aztán jöhet a hullámok létrehozása a fenti példához hasonlóan. Mi történik a homokkal? Ha helyesen végeztétek el a kísérletet akkor úgynevezett hullámfodrok jönnek létre. Ezek mire hasonlítanak? Figyeljétek meg, hogy a hullámok terjedési irányával párhuzamosan vagy arra merőlegesen helyezkedik a gerincük? A gerincükhöz (ez a legmagasabb részük) képest szimmetrikusak vagy aszimmetrikusak? **1.5 pont**

c. Egyengessétek el a vízzel teli kádban a homokot és tegyétek rá a kagylókat domború oldalukkal lefelé. Ha újra hullámokat hoztok létre a vízben, az 1. példához hasonlóan, akkor mi történik a kagylókkal? Függ ez a kagylók méretétől? Hát a vízben keletkező hullámok méretétől? **1.5 pont**

d. Kísérletezéseitekről készítsétek egy maximum 90 másodperces filmecskét, majd töltsétek fel a youtube-ra és másoljátok be a linket a feladatlagra. **3 pont**

II. FELADATSOR

Ádvent: a várakozás megszentelése. Rokona annak a gyönyörű gondolatnak, hogy „meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk”.

Gyermekkorunkban éltünk így. Vágyakoztunk arra – ami biztosan megjött. Télen: az első hóesésre. És várakozásunk ettől semmivel sem volt kisebb, erőtlenebb. Ellenkezőleg: nincs nagyobb kaland, mint hazaérkezni, hazatalálni – beteljesíteni és fölfedezni azt, ami a miénk. És nincs gyengébb és „jogosabb” birtoklás se, mint szeretnünk azt, akit szeretünk és aki szeret minket. Csak a szeretetben, csak az ismerősben születhet valódi „meglepetés”, lehetséges végeérhetetlenül várakoznunk és megérkeznünk, szakadatlanul utaznunk és szakadatlanul hazatalálnunk.

Minden egyéb kaland, minden egyéb megismerés és minden egyéb várakozás véges és kérdéses. Így értem azt, hogy a karácsony a szeretet, és ádvent a várakozás megszentelése.

Az a gyerek, aki az első hóesésre vár – jól várakozik, s már várakozása is felér egy hosszú-hosszú hóeséssel. Az, aki hazakészül, már készülődésében otthon van. Az, aki szeretni tudja azt, ami az övé – szabad, és mentes a birtoklás minden görcsétől, kielégíthetetlen éhétől-szomjától. Aki pedig jól várakozik, az időből épp azt váltja meg, ami a leggépisebb és legelviselhetlenebb: a hetek, órák percek kattogó, szenttelen vonulását. Aki valóban tud várni, abban megszületik az a mélyéges türelem, amely szépségében és jelentésében semmivel se kevesebb annál, amire vár.

(Pilinszky János: Hitünk titkairól)

1. Hogyan jelezték az advent kezdetét régen? **1 pont**
2. Kinek a nevéhez fűződik a hivatalos adventi időszak elrendelése? **1 pont**
3. Készítsétek el a legszebb adventi koszorút, majd válaszoljátok meg az alábbi kérdéseket!
 - a. A fenyőn kívül milyen örökzöld növényt szoktak belefenni az adventi koszorúba és miért? **2 pont**
 - b. Az ősi hiedelem szerint mit jelentett az adventi koszorú? **2 pont**
 - c. Mit szimbolizálnak a gyertyák és azok színei az adventi koszorún a katolikusoknál? **2 pont**

- d. A csapatotok által elkészített koszorúról készítsetek egy művészi fotót, amit nyomtatott formában, a koszorúkészítés és csapatotok munkájának örömét dokumentáló 2-3 fotó társaságában küldjétek be a *Communitas Alapítvány* címére. **5 pont**
- 4.
- a. Nevezetek meg két olyan, az adventi időszakra jellemző szokást, amelyet ma már csak elbeszélésekből ismerünk. **3 pont**
- b. Írjatok le röviden egy ma is élő adventi szokást! **3 pont**
5. A haiku érzések, hangulatok megragadására kitűnően alkalmas versforma. Írjatok haikut *Advent* címmel. **6 pont**

ADNI JÓ!

BÓNUSZPONT-SZERZŐ FELADAT

A karácsonyi adakozás szellemében szerezzetek bónuszpontot (max. 10 pont) csapatotoknak az ADNI JÓ! kampány keretében. Válasszatok ki egy olyan hátrányos helyzetű célcsoportot, akiket az ünnepekre meg szeretnétek ajándékozni. Díszítsetek fel egy karácsonyfát saját készítésű díszekkel (bármilyen anyagból: színes papír, szalma, mézeskalács stb.), majd ajándékozzátok oda a kiválasztott csoportnak. Készítsetek videót az átadásról, töltsétek fel a youtube-ra, a megoldásoknál pedig tüntessétek fel a hivatkozást, amin elérhető, **legkésőbb december 24., 24.00 óráig**. A három legügyesebb csapatot meglepetéscsomaggal díjazzuk.

A feladatok megoldásait minden csapat saját adatlapjára kell feltöltsse a <http://bod.comunitas.ro> címre. Amennyiben a rendszer ezt valamilyen okból kifolyólag nem engedélyezné, e-mailben kérjük csatolni a magyaroktatas@magyaroktatas.ro címre.

A kreatív feladatokhoz tartozó megoldásokat a következő címre kell postázni:

Fundația Communitas, 400489 Cluj-Napoca, str. Republicii nr. 60.

(A borítékra kérjük ráírni: BÖD – Országos szintű vetélkedő középiskolások számára valamint a csapat nevét)

FORMAI KÖVETELMÉNYEK¹ BETARTÁSA

10 pont

¹ A megoldások első oldala a feladatlap első, a megjelölt adatokkal kitöltött oldala. Kérjük, a megoldásokat az egyes feladatsorokban megadott szövegrészletek, valamint a feladatok szövege *nélkül*, a megadott sorrendet megőrizve küldjék be (ez utóbbi kérés nem vonatkozik az olyan feladatok megoldásaira, melyeket külön lapra kell elkészíteni). A szövegformázásra vonatkozó követelmények a következők: **betűtípus** Times New Roman, **betűméret** 12 pt, **igazítás** sorkizárt, **behúzás típusa** első sor, **értéke** 1,25 cm.